

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Затверджено:

Голова Приймальної комісії, ректор

В.С.Бакіров

ПРОГРАМА
фахових вступних екзаменів
з іноземних мов
на освітньо – кваліфікаційний рівень “Магістр”
за напрямом 0305 “Філологія”
спеціальність 8.02030304 “Переклад”
(денне відділення)

Затверджено:

Вченою радою факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені
В.Н. Каразіна
Протокол № 1 від 18.01.2013 р.

Голова Вченої ради

В.Г. Пасинок

Харків, 2013

Факультет іноземних мов

Структура
фахового вступного екзамену
на освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”
за напрямом 0305 “Філологія”
спеціальність 8.02030304 “Переклад” (денне відділення)
для випускників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
попередніх років
та випускників інших вищих навчальних закладів України

Фаховий вступний екзамен з іноземної мови на рівень “Магістр” складається з теоретичної і практичної частин. Теоретична частина іспиту перевіряє знання з порівняльної граматики, порівняльної лексикології, порівняльної стилістики іноземної мови за тестами множинного вибору по 15 питань з кожної теоретичної дисципліни.

Практична частина екзамену включає фаховий переклад без словника на українську мову тексту обсягом 1800 друкованих одиниць.

Декан факультету
іноземних мов

В.Г.Пасинок

Програма з англійської мови

Граматичні теми, що акцентуються під час іспиту:

1. Modal Verbs (Модальні глаголи)
2. Subjunctive Mood (Умовний спосіб)
3. Conditionals (Умовні речення)
4. Composite Sentence (Складене речення)
5. Complex Sentence (Складне речення)
6. Indicative Mood (Дійсний спосіб)
7. Articles (Артикли)
8. Possessive Case (Присвійний відмінок)

Лексичні теми, що акцентуються під час іспиту:

1. Environmental Problems (Питання захисту довкілля)
2. Higher Education (Вища освіта)
3. Systems of Law (Правові системи)

Тематичне наповнення курсу

"Порівняльна лексикологія англійської та української мов"

Тема 1. Лексикологія як одна із лінгвістичних дисциплін. Предмет, методи, базові поняття лексикології зв'язок лексикології із іншими лінгвістичними дисциплінами. Етимологічний склад мови. Споконвічні слова та запозичення. Класифікація та характерні риси споконвічних слів в англійській та українській. Етимологічний склад англійської та української мов. Способи та шляхи запозичень, типи запозичених слів, критерії запозичень. Асиміляція запозичень, типи асиміляцій. Етимологічний склад англійської та української мов. Джерела запозичень в англійській та українській

Тема 2. Словотвір в англійській та українській. Морфеми, типи морфем, принципи морфемного аналізу. Дериваційний аналіз слова. Проблема словотвору. Словотвір в англійській та українській. Продуктивні способи словотвору. Деривація:

афіксація (префіксація, суфіксація), конверсія. Словотвір в англійській та українській. Продуктивні способи словотвору. Словоскладення, класифікації складних слів. Словотвір в англійській та українській. Інші способи словотвору

Тема 3. Семасіологія. Поняття значення. Підходи до поняття значення. Типи значень. Семасіологія. Типи значень у морфемах. Зміна значення. Полісемія в англійській та українській. Типи контекстів. Семасіологія. Омонімія, синонімія, антонімія в англійській та українській. Поняття “семантичного поля”

Тема 4. Фразеологія. Вільні та стійкі словосполучення. Вільні словосполучення в англійській та українській. Фразеологія. Поняття фразеологічних одиниць в англійській та українській. Класифікації фразеологічних одиниць. Фразеологія. Шляхи утворення фразеологічних одиниць. Прислів'я та приказки як прошарок фразеології.

Тематичне наповнення курсу

"Порівняльна граматики англійської та української мов"

Тема 1. Морфологія. Ізоморфні та аломорфні характеристики частин мови в англійській та українській мовах. Типи значень та типи морфем в англ. та укр. мовах. Критерії виділення частин мови. Повнозначні (іменника, прикметника, прислівника, числівника) та неповнозначні частини мови.

Тема 2. Морфологія. Ізоморфні та аломорфні характеристики дієслова в англійській мовах. Семантичні та граматичні класифікації дієслів. Категорії стану, виду, часу, способу, порядку, особи та числа.

Тема 3. Синтаксис словосполучення. Типи словосполучень за структурою та типом синтаксичних зв'язків в англійській та українській мовах.

Тема 4. Синтаксис речення. Структурно-семантичні та прагматичні типи речень в англійській та українській мовах. Проте речення. Головні та другорядні члени речення. Складні речення.

Тематичне наповнення курсу

"Порівняльна стилістика англійської та української мов"

Тема 1. Функціональні стилі англійської та української мов. Особливості наукового, офіційно-ділового, газетного, публіцистичного, художнього стилів.

Тема 2. Стилiстична семасiологiя. Стилiстичнi засоби субституцiї (гiпербола, лiтота, метонiмiя, метафора, синекдоха, перифраз, епiтет, антономазiя, персонiфiкацiя, iронiя) та комбiнацiї (порiвняння, оксиморон, антитеза, клаймекс, зевгма, каламбур) в англ. та укр. мовах

Тема 3. Стилiстичний синтаксис. Елiпсис, повтори, паралельнi конструкцiї, iнверсiя, риторичнi запитання в англ. та укр. мовах.

Рекомендована лiтература зi стилiстики

Базова

1. Galperin I.R. Stylistics. - М., 1971, 1977.
2. Мороковский А.Н., Воробьева О.П., Ликошерет Н.И., Тимошенко З.В. Стилистика английского языка. - Киев, 1984.
3. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования).
4. Kukharensko V.A. A Book of Practice in Stylistics. - М., 1986.

Допомiжна

1. Пелевина Ю.М. С гилiстический анализ художественного текста. Л., 1980.
2. Скребнев Ю.М. Очерки по теории стилистики. - Горький, 1975.
3. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. М., 1981.
4. Наер В.Л. Функциональные стили английского языка. М., 1981.
5. Sosnovskaya V. V. Analytical Reading. - М., 1974.
6. Crystal D., Davy D. Investigating English Style. - London, 1979.
7. Разинкина Н.М. Функциональная стилистика английского языка. - М., 1989.
8. Виноградов В.В. Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика. - М., 1963.
9. Одинцов В.И. Стилистика текста. - М., 1980.
10. Linguostylistics: Theory and Method/ ed. by O. Akhmanova. -М., 1972.
11. Birch David and Michael O'Toole. The Functions of Style. - London, 1987.
12. Freeman Donald. Essays in Modern Stylistics. - L., 1981. 13. Leech Geoffrey and Michael Short. Style in Fiction. - L., 1981. 14. Widdowson Henry. Stylistics and the Teaching of Literature. - L., 1975.

Информацiйнi ресурси

13. Cambridge Dictionary online: <http://dictionary.cambridge.org/>
14. Longman English Dictionary online: <http://www.ldoceonline.com/>
15. Macmillan English Dictionary and Thesaurus:

<http://www.macmillandictionary.com/>

16. Thesaurus. Com: <http://thesaurus.reference.com/>

17. Online English Thesaurus: <http://www.lingvozone.com/free-online-thesaurus>

18.

Рекомендована література з лексикології

Базова

1. Антрушина Г.Б., Афанасьева О.В., Морозова Н.Н. Лексикология английского языка: Учеб. пособие для студентов. -М.: Дрофа, 1999. - 288 с.
2. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка: Учеб. для ун-ов и фак-ов ин. яз. - 3-е изд., М: Высш. шк., 1986. - 295 с.
3. Rayevskaya M.M. English lexicology. Kiev, 1979.

Допоміжна

1. Никитин М.В. Основы лингвистической теории значения: Уч. пособие. - М.: Высшая школа, 2003. - 168 с.
2. Кубрякова Е.Г. Язык и знание. - М. : Школа «Языки славянских культур», 2004.
3. Кунин А.В. Английская фразеология. -М.: Высшая школа, 1981.
4. Попова З.Н., Стернин И.А. Язык и национальная картина мира. - Воронеж, 2003.- 60 с.
5. Роль человеческого фактора в языке. Язык и картина мира. Отв. ред. Б.А. Серебренников. МЛ, 1988. - 216 с.

Інформаційні ресурси

1. Cambridge Dictionary online: <http://dictionary.cambridge.org/>
2. Longman English Dictionary online: <http://www.ldoceonline.com/>
3. Merriam-Webster online dictionary: <http://www.merriam-webster.com/>
4. Dictionary.com: <http://dictionary.reference.com/>
5. One Look Dictionary Search (definitions): <http://www.onelook.com/>
6. Macmillan English Dictionary and Thesaurus: <http://www.macmillandictionary.com/>
7. Thesaurus. Com: <http://thesaurus.reference.com/>
8. Oxid Thesaurus Dictionary: <http://thesaurus.reference.com/>
9. Google Battle: <http://googlebattle.com/>
10. Wordia: <http://www.wordia.com/>
11. Online Etymology Dictionary: <http://www.etymonline.com/>
12. Online English Thesaurus: <http://www.lingvozone.com/free-online-thesaurus>

Рекомендована література з теоретичної граматики

Базова

1. Blokh M.Y. A Course in Theoretical English Grammar. - М, 1983, 2000. – 383 p.
2. Volkova L.M. Theoretical Grammar of English: Modern Approach. – К: Освіта України, 2009. – 253 p.
3. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика английского языка. – М., 1981. – 285 с.
4. Морозова И.И., Лаповянец Э.Г. Методические указания и задания для самостоятельной работы по курсу теоретической грамматики: Морфология. – Харьков, 1989.-32 с.

5. Морозова О.І., Паповянц Е.Г. Методичні вказівки та матеріали до курсу теоретичної граматики сучасної англійської мови (морфологія) для студентів 4 курсу факультету іноземних мов. - Харків, 2000. — 48 с

Допоміжна

1. Bocharova M.V. Theoretical English Grammar. Part. 1: Morphology. – Изд-во Воронежского госуниверситета, 2007. - 47 с.

2. Khlebnikova I.B. Essentials of English Morphology. - М., 1994. -90 р.

3. Rayevska N.M. Modern English Grammar. - К., 1976. - 304 с

4. Valeika L., Buitkiene J. An Introductory Course in Theoretical English Grammar. -Vilnius, 2003. - 136 р.

5. Кобрина Н.А., Болдырев Н.Н., Худяков А.А. Теоретическая грамматика современного английского языка. - М.: Высшая школа, 2007. - 368 с.

Інформаційні ресурси

Матеріали веб-сайту englishtips.org.

Програма з французької мови

Граматичні теми:

1. Дієслово (mode indicatif, subjunctif, conditionnel)
2. Узгодження часів
3. Іменник
4. Артикль
5. Прийменник
6. Займенник
7. Прислівник

Лексичні теми

1. Здоров'я
2. Економіка і суспільство
3. Освіта
4. Проблеми житла

Програма компаративної лексикології французької та української мов

1. Мета курсу лексикології. Лексикологія як частина мовознавства. Проблема дефініції.
2. Основні типи лексикологій: загальна, частинна, діахронічна, синхронічна. Зв'язок лексикології з граматику, фонетикою, стилістикою та історією мови.
3. Основний словниковий фонд сучасної французької мови та його характерні особливості.
4. Проблема слова. Функції слова.
5. Мотивовані та немотивовані слова. Фонетична і граматична характеристика слів французької та української мов.
6. Шляхи збагачення французької лексики. Змінення значення слова. Основні засоби переосмислення значень.
7. Полісемія. Семантична структура полісемічних слів у французькій та українській мовах. Омоніми.
8. Метафора та метонімія. Табу та евфемізми. Літота та гіпербола.
9. Розширення та звуження значення слова. "Покращення" та "погіршення" значення слова.
10. Словотворення в сучасній французькій та українській мовах. Основні типи словотворення. Деривація. Конверсія.
11. Словотворення в сучасній французькій та українській мовах. Верлан. Скорочення.
12. Запозичення як відображення культурно-історичних зв'язків між народами. Асиміляція запозичень. Типи запозичень.
13. Фразеологія сучасної французької та української мов. Класифікація фразеологічних одиниць. Структурні типи фразеологічних одиниць.
14. Лексикографія. Характеристика найважливіших типів словників.

Програма компаративної теоретичної граматики французької та української мов

1. Характеристика основних напрямів в зарубіжній лінгвістиці.
2. Мова та мовлення. Актуалізація.
3. Асиметрія в граматиці.
4. Основні граматичні одиниці.
5. Слово.
6. Лексичне та граматичне значення слова.
7. Класифікація частин мови.
8. Іменник.
9. Артикль та детермінативи.
10. Прикметник.
11. Займенник.
12. Дієслово.
13. Прислівник.
14. Прийменник.
15. Сполучник.
16. Частки та слова-фрази.
17. Вигуки.
18. Теорія речення.
19. Просте речення.
20. Складне речення.
21. Типи підрядних речень.

Програма компаративної стилістики французької та української мов

1. Становлення стилістики як науки. Предмет вивчення загальної та компаративної стилістики.
 2. Стилiстичне значення. Мови та стилі. Функціональні стилі французької та української мов.
 3. Розмовний стиль французької та української мов.
 4. Особливості фонетики, граматики, лексики та синтаксису розмовного стилю.
 5. Стилiстична диференціяція французької та української лексики.
 6. Стилiстично нейтральна лексика. Слова, що належать до спеціальної термінології.
 7. Стилiстичний аспект термінів, що належать до різних рівнів лексики.
 8. Неологізми. Слова, що належать до арго. Запозичення з інших мов.
 9. Вибір та використання мовних засобів. Синоніми.
 10. Тропи та фігури.
 11. Класифікація функціональних стилів французької та української мов.
- Порівняльний аналіз.

Компаративна граматика французької мови

1. Андриевская А.А. Синтаксис современного французского языка. – К.: Вища школа, 1973. – 203 с.
2. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка / Пер. с франц. Е.В.Вентцель и Т.В.Вентцель. – М.: Изд-во иностранной литературы, 1955. – 416 с.
3. Басманова А.Г., Тарасова А.Н. Синтаксис предложения французского языка. – М: Высшая школа, 1986. – 208 с.

4. Васильева Н.М., Пицкова Л.П. Французский язык. Теоретическая грамматика. Морфология. Синтаксис. – М.: Лист Нью, 2004. – 416 с.
5. Гак В.Г. Теоретическая грамматика французского языка. – М.: Добросвет, 2000. – 832 с.
6. Илия Л.И. Синтаксис современного французского языка. Теоретический курс. – М.: Наука, 1962. – 384 с.
7. Илия Л.И. Пособие по теоретической грамматике французского языка. – М.: Высшая школа, 1979. – 215 с.
8. Реферовская Е.А., Васильева А.К. Теоретическая грамматика французского языка. – Ч. 2. Синтаксис простого и сложного предложений. – М.: Просвещение, 1983. – 334 с.
9. Штейнберг Н.М. Грамматика французского языка. Часть I. Морфология и синтаксис частей речи. – Ленинград: Просвещение, 1972. – 342 с.
10. Frontier A. La grammaire du français. – P.: Belin, 1997. – 751 p.
11. Grammaire Larousse du français contemporain / Chevalier J.-C., Blanche-Benveniste C., Arrive M., Peytard J.-P. – P.: Librairie Larousse, 1964. – 485 p.
12. Grevisse M. Le Bon Usage. Grammaire française avec des Remarques sur la langue française d'aujourd'hui. – P.: Duculot, 1986. – 1520 p.
13. Riegel M., Pellat J.-Ch., Rioul R. Grammaire méthodique du français. – P.: Presses Universitaires de France, 1994. – 646 p.
14. Wagner R.L., Pinchon J. Grammaire du français classique et moderne. – P.: Hachette, 1967. – 640 p.

Компаративна стилістика французької та української мов

1. Балли Ш. Французская стилістика. – М., 2001. – 325 с.
2. Морен М., Тетеревникова Н. Стилiстика сoвременного французского языка. – М., 1970. – 261с.
3. Хованская З., Дмитриева Л. Стилiстика французского языка. – М., 1991. – 395с.
4. Долинин К. Стилiстика сoвременного французского языка. – М., 1987. – 289с.
- 5.Потоцкая Н. Стилiстика сoвременного французского языка. – М., 1974. – 401с.

Компаративна лексикологія французької мови

1. Критская О.В., Морен М.К. Сборник упражнений по лексикологии французского языка. – Л., 1967.
2. Лопатникова Н.Н., Мовшович Н.А. Лексикология современного французского языка (на французском языке). – М., 1982.
3. Методические указания и задания для самостоятельной работы по дисциплине “Лексикология современного французского языка”(составитель Джандоева П.В.). – Харьков, 1990.
4. Тимескова И.Н. Сборник упражнений по лексикологии (на французском языке). – Л., 1971.
5. Тимескова И.Н., Тархова В.А. Лексикология современного французского языка (на французском языке). – Л., 1967.
6. Eterstein C., Lesot A. Pratique du français. – Paris, 1986.
7. Музейник І.В. Лексикологія сучасної французької мови. Навчально-методичний посібник для студентів заочного відділення факультету іноземних мов. – Харків, 2006.

Програма навчальної дисципліни з іспанської мови

El subjuntivo en oraciones atributivas; nexus *que, el que, cuyo, quien, cual*
Perifrasis verbales con verbos *dejar y acabar*
Oraciones impersonales y de sujeto indefinido
Tiempos de indicativo en funcion modal
Verbos *ser y estar*: ampliacion
Sufijos nominativos y adjetivos
Sustantivacion
Numerals
Voz pasiva
Gerundo y perifrasis verbales durativas

Програма з Порівняльної граматики іспанської та української мов

1. Мета навчальної дисципліни «Порівняльної граматики» як наукового методу вивчення мов.
2. Роль порівняльної типології у викладанні іспанської мови.
3. Основні граматичні одиниці.
4. Слово. Лексичне та граматичне значення слова.
5. Класифікація частин мови.
6. Іменник.
7. Артикль та детермінативи.
8. Прикметник.
9. Займенник.
10. Дієслово.
11. Прислівник.
12. Прийменник. Сполучник. Частки. Вигуки.
13. Теорія речення. Просте речення.
14. Складне речення.
15. Типи сурядних речень.
16. Типи підрядних речень.

Програма з Порівняльної лексикології іспанської та української мов

1. Слово. Лексичний склад мови як система. Визначення поняття слова та пов'язані з ним проблеми. Можливість різного розуміння цього терміна в різних мовах. Системні відносини у вокабуляріумі.
2. Ономазіологія. Мотивовані та немотивовані знаки. Типи мотивації слів. Джерела номінації: метафора, запозичення, деривація.
3. Зовнішня структура слова. Поняття морфеми та лексеми. Слововірні типи. Деривація. Відсутність структурної тотожності в утворенні слів із однаковим лексичним значенням в іспанській та українській мовах. Складені слова та їхні типи. Синтетична субстантивація словосполучень в іспанській та відсутність в українській. Пара синтез.

4. Зміна категоріальної приналежності. Субстантивація та її типи. Причини відсутності субстантивованих активних дієприкметників в українській мові та наявність в іспанській. Субстантивація іспанського інфінітиву. Ад'ективація іменників. Адвербіалізація.
5. Фразеологічні єдності. Типи фразеологічних єдностей в українській та іспанській мовах.
6. Моносемія та полісемія. Роль контексту. Типи лексико-семантичних зв'язків.
7. Омонімія. Причини її появи: розпад полісемії, фонетична еволюція, морфологічні та деривативні особливості різних мов, запозичення. Типи лексичних омонімів: абсолютні, омофони, омографи та відсутність цього явища в іспанській мові, омоформи та їх типи.
8. Синонімія. Типи синонімів під оглядом семантичних відносин та функцій. Джерела синонімії: полісемія, етимологічна дублетність, морфологічні можливості.
9. Антонімія. Природа антонімії. Лексична та граматична антонімія. Логіко-семантичний критерій систематизації омонімів: часткові, конверсивні, контрактивні та комплементарні омоніми.
10. Паронімія. Розбіжності в розуміння предмету паронімії. Орфоепічні та орфографічні проблеми. Типи паронімів. Стилістичний потенціал паронімів.

Програма з Порівняльної стилістики

1. Стилїстика як лїнгвїстична наука. Визначення стилїстики як науки про мовнї стилї. Мїсце стилїстики серед лїнгвїстичних дисциплїн.
2. Основнї етапи й проблеми розвитку стилїстики в їспаномовних країнах та в Українї.
3. Основнї поняття стилїстики. Визначення стилю. Конотація, денотація, стилїстична норма, стилїстична функція.
4. Тропи як засїб образного вїдображення дїйсностї. Пїзнавальна й оцїночна функція тропїв. Метафора, метонїмія, синекдоха. Метафора та порївняння – спїльнїсть ї вїдмїннїсть. Епїтети. Гїпербола, мейози. Евфемїзми.
5. Синтаксичнї фїгури: повтор, градація, антитеза, риторичне питання.
6. категорїя функцїонального стилю. Стратифїкація функцїональних стилїв.
7. Розмовнїй стиль та його основнї риси. Жаргони. Фонетичнї особливостї – консонантизм та вокалізм. Їспано-українськї паралелї. Морфологїчний рївень. Рївень частин мови (дїєслово та займенник). Лексичнїй рївень. Синтаксис.
8. Офїцїйно-дїловий стиль. Їсторичнїй огляд. Проблеми розвитку українського дїлового стилю. Фонетика. Морфологїя. Лексичнїй рївень. Синтаксис дїлової мови.
9. Науковий стиль та його специфїка. Морфологїя. Лексика; їншомовнї запозичення: виклики для їспанської та української мов. Науковий синтаксис.
10. Публїцистичнїй стиль та мова засобїв масової їнформацїї. Стислий їсторичнїй огляд, основнї перїодичнї жанри. Лексика. Морфоситаксис.

Список лїтератури

Порївняльна граматика їспанської та української мов

1. Корбозерова Н. М., Серебрянська А. О. Порївняльна типологїя їспанської та української мов. – К.: Вища школа, 1993. – 176 с.

2. Васильева-Шведе О. К., Степанов Г. В. Теоретическая грамматика испанского языка. Морфология и синтаксис частей речи. – М.: Высшая школа, 1981. – 303 с.
3. Виноградов В. С., Миславский И. Г. Сопоставительная грамматика испанского и русского языков. – М.: Русский язык, 1986. – 160 с.
4. Вихованець І. Р., Гориденська К. Г., Грищенко А. П. Граматика української мови. – К.: рад. школа, 1982. – 209 с.

Порівняльна лексикологія іспанської та української мов

1. Guítlitz A. Curso de lexicología de la lengua española contemporánea. – М.: Vysshaya shkola, 1974. – 104 p.
2. Ivanitzkaya A. Lexicología práctica del español. – К.: Vysshaya shkola, 1989.- 183 p.
3. Korbosérova N., Serebrianska A. Tipología comparativa de las lenguas española y ucraniana. – К.: Вища школа, 1992. – 176 p.
4. Виноградов В. Курс лексикологии испанского языка. – М.: Высшая школа, 1994. – 192 с.
5. Касарес Х. Введение в современную лексикографию. – М.: 1958. – 354 с.
6. Лисиченко Л. Лексико-семантична структура української мови. – Х.: ХДПУ імені Г. С. Сковороди, 1997. – 131 с.

Порівняльна стилістика іспанської та української мов

1. Carreter F. L. Lengua española : historia, teoría y práctica. (En 2 vol). – Salamanca : Anaya, 1975.
2. Shisnkova T. N., Popok J ;C ;L ; Estilística de la lengua española. – Минск: Висшейшая школа, 1989.
3. Мацько Л. І. , Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилістика української мови. – К.: Вища школа, 2005.
4. Пономарів О. Стилістика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992.

Програма з німецької мови

Граматичні теми, що акцентуються під час іспиту:

1. Infinitiv Passiv (інфінітив пасивного стану)
2. Satzreihe (складнопідрядне речення)
3. Satzgefüge (складносурядне речення)
4. Zeitformen (форми часу)
5. Indikativzeitformen (форми часу в дійсному способі)
6. Konjunktivzeitformen (форми часу в умовному способі)
7. Konjunktiv in der indirekten Rede, Konjunktiv I (умовний спосіб у непрямій мові, кон'юнктив I)
8. Konjunktiv II (кон'юнктив II)
9. Rektion der Verben (управління дієслів)

Лексичні теми, що акцентуються під час іспиту:

1. Die Europäische Union (Європейський Союз)
2. Die Vereinten Nationen (Об'єднані нації)
3. Verfassung und Staatsaufbau der BRD (Конституція та устрій ФРН)
4. Deutschland – Land und Kultur (Німеччина – країна та культура)
5. Verfassung und Staatsaufbau der Ukraine (Конституція та устрій України)
6. Staatsorgane und Wirtschaft der Ukraine (Державні органи управління та економіка України)

Програма курсу з дисципліни «Порівняльна лексикологія німецької мови»

Тема 1. Лексикологія як розділ мовознавства і як навчальна дисципліна.
Порівняльна лексикологія.

- 1.1. Предмет лексикології – вчення про словниковий склад мови.
- 1.2. Теоретичне та практичне значення лексикології.
- 1.3. Лексикологічні напрями.
- 1.4. Розділи лексикології.
- 1.5. Лексикологія та лексикографія.

- 1.6. Взаємозв'язок лексикології з лінгвістичними дисциплінами.
- 1.7. Методологічні принципи порівняльної лексикології.

Тема 2. Слово як основна номінативна одиниця мовної діяльності

- 2.1. Поліфункціональність слова.
- 2.2. Слово як єдність звучання та значення.
- 2.3. Формальна структура слова.
- 2.4. Особливості фонетичного оформлення німецького та українського слова.
- 2.5. Морфологічна структура німецького та українського слова.

Тема 3. Лексичне значення слова

- 3.1. Екстралінгвістичні та інтралінгвістичні етапи формування семантичної структури слова.
- 3.2. Визначення семантики слова на основі теорії відображення.
- 3.3. Денотативні, сигніфікативні та конотативні компоненти лексичного значення.
- 3.4. Конфігурація семем як один із способів об'єктивації лексичного значення.
- 3.5. Способи номінації у сучасній німецькій та українській мові.
- 3.6. Первинна та вторинна номінація.
- 3.7. Мотивовані та немотивовані знаки. Найменування за ознакою. Внутрішня структура слова.

Тема 4. Синтагматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови

- 4.1. Лінійний характер синтагматичних зв'язків лексичних одиниць.
- 4.2. Валентність та дистрибуція.
- 4.3. Лексико-семантична сполученість слів.
- 4.4. Характеристика словників валентності та дистрибуції німецьких та українських дієслів, іменників та прикметників.

Тема 5. Парадигматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови

- 5.1. Парадигматичні відносини та метод субституції.
- 5.2. Синоніми та їх типи: ідеографічні, стилістичні синоніми, територіальні чи регіональні дублети. Синонімічні ряди та їх структура. Системний характер синонімів, співвідношення синонімії та полісемії, синонімії та антонімії, поповнення синонімічних рядів завдяки запозиченням та діалектичним словам.
- 5.3. Антоніми та їх типи: різнокореневі, однокореневі, внутрішньослівні, контрадикторні, контрарні, комплементарні.
- 5.4. Гіперонімічні відношення між словами. Співвідношення гіперонімів та гіпонімів у складі лексично-семантичних груп та тематичних рядів. Семантичні поля та лексико-семантичні групи.

Тема 6. Епідигматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови

- 6.1. Багатозначність як діахронне явище
- 6.2. Лексична омонімія та засоби її відмежування від багатозначності

Тема 7. Семантична деривація або змінювання значення слова

- 7.1. Екстралінгвістичні та інтралінгвістичні причини зміни слова.
- 7.2. Типи семантичної деривації: генералізація, спеціалізація, значення, найменування.
- 7.3. Асоціативні типи переносу найменування: метафора, метонімія, евфемізм. Лексико-семантична система та процеси семантичної деривації.

Тема 8. Словотвір як відносно самостійна дисципліна

- 8.1. Становлення вчення про словотвір як окремої галузі лінгвістичної науки.
- 8.2. Зв'язки словотвору з граматикою, лексикологією, стилістикою, лінгвістикою тексту.
- 8.3. Словотворчі одиниці: дериват, словотворча пара, словотворчий тип, словотворчий ланцюжок, словотворча парадигма, словотворче гніздо, словотворчий ряд, словотворча категорія.
- 8.4. Методи словотворчого аналізу. Словотворчий та морфемний аналізи. Аналіз за безпосередньо складовими. Трансформаційний аналіз. Словотворче моделювання. Семантичний аналіз дериватів. Внутрішня валентність слова.

Тема 9. Рухомість лексико-семантичної системи німецької мови у порівнянні з українською

- 9.1. Характерні риси словникового складу: наявність центру та периферії, взаємодія постійних та тимчасових компонентів, різноманітність семантичних відносин між компонентами, системний характер, постійний кількісний ріст.
- 9.2. Неологізми та архаїзми.

Тема 10. Лексичні запозичення в німецькій та українській мові

- 10.1. Соціальні та лінгвістичні причини запозичень.
- 10.2. Фонетична, графічна, граматична, лексична асиміляція запозичень.
- 10.3. Хронологічна періодизація латинських, французьких, слов'янських, італійських, англійських запозичень.
- 10.4. Інтернаціональна лексика у сучасній німецькій та українській мові. Особливості розвитку лексичних запозичень у сучасній німецькій та українській мові.

Тема 11. Професійно-соціальна диференціація словникового складу

- 11.1. Характеристика професійної лексики і жаргонів.
- 11.2. Наукова та технічна термінологія як особливий вид професійної лексики. Сутність терміну, співвідношення професійної лексики, жаргонів та термінології, способи творення спеціальних термінів, запозичена термінологія.
- 11.3. Мовна характеристика певних соціальних та вікових груп. Сучасний молодіжний жаргон. Модні слова. Арго та його соціальне коріння.
- 11.4. Співвідношення загальнословникового складу та спеціальної лексики.

Тема 12. Територіальна диференціація словникового складу німецької та української мов.

- 12.1. Національні варіанти німецької мови. Уніцентричність української мови.

12.2. Загальна характеристика мови ФРН, австрійського та швейцарського варіантів німецької мови.

12.3. Поняття територіальної диференціації. Соціолінгвістичні причини виникнення територіальних розбіжностей в лексиці німецької та української мови.

12.4. Співвідношення літературної мови та діалектів. Процес запозичення діалектів в літературній мові.

12.5. Роль територіальних варіантів в збагаченні лексики німецької та української мови. Провідні тенденції розвитку територіальних варіантів. Територіальні дублети і територіальні синоніми.

Тема 13. Загальні проблеми фразеології

13.1. Предмет, завдання і місце фразеології в сучасному мовознавстві.

13.2. Методи дослідження фразеології.

13.3. Вільні словосполучення та їх лексикалізація. Проблема стійкості та ідіоматичності мовних утворень.

13.4. Стійкі словосполучення і фразеологічні одиниці. Межі фразеології.

13.5. Проблеми класифікації фразеологічних одиниць.

13.6. Семантичні опозиції фразеологічних та лексичних одиниць (фразеологічна синонімія фразеологічна полісемія – лексична полісемія фразеологічна антонімія – лексична антонімія).

Тема 14. Спірні питання фразеології та її текстотвірні потенції

14.1. Основні типи фразеологічних одиниць сучасної німецької та української мови та їх коротка характеристика: дієслівні фразеологічні одиниці, парні слова, компаративні сполучення, запозичена фразеологія.

14.2. Специфіка "крилатих" слів, приказок, прислів'їв. Стійкі словесні комплекси, що знаходяться за межами фразеологічного фонду лексичні єдності, фразеологізовані утворення, аналітичні конструкції, типові граматико-стилістичні конструкції.

14.3. Проблема структурно-семантичного моделювання фразеологічних одиниць.

14.4. Стилістичне використання фразеологізмів в художній літературі та публіцистиці.

Тема 15. Лексикографія

15.1. Принципи лексикографії.

15.2. Характеристики окремих типів словників. Парадигматичні словники. Синтагматичні словники. Епідигматичні словники. Перекладні словники

Програма курсу з дисципліни

«Порівняльна граматики німецької мови»

Тема 1. Морфологія

1.1 Морфологічний склад граматичних класів слів німецької та української мов.
Проблема частин мови.

1.2 Іменник як граматичний клас. Артиклі.

- 1.3 Семантико-структурні класи дієслів в німецькій мові. Неособові форми.
- 1.4 Граматичні категорії дієслова в українській та німецькій мові.
- 1.5 Дієслово. Категорія способу. Непряма мова. Поняття модальності. Категорія стану.
- 1.6 Прикметник та його граматичні категорії. Числівник. Прислівник.
- Тема 2. Синтаксис.**
- 2.1 Синтаксичні категорії. Види зв'язку у реченні та засоби їх вираження в німецькій та українській мові.
- 2.2 Речення, його головні і другорядні члени. Типи присудку. Засоби вираження підмету.
- 2.3 Типи речень. Просте та складне речення. Типи складних речень.
- 2.4 Складносурядне речення. Сполучники сурядності.
- 2.5 Складнопідрядне речення. Сполучники підрядності. Комплекс речень.
- 2.6 Роль порядку слів у німецькій та українській мові. Прямий та зворотний порядок слів.

Програма курсу з дисципліни «Порівняльна стилістика німецької мови»

- Тема 1.** Контрастивна стилістика як наука. Предмет та завдання стилістики. Стилiстика в системi наук. Основнi поняття стилiстики. Поняття стилю. Функцiональний стиль. Загальна характеристика функцiональних стилiв нiмецької та української мов. Класифiкацiя функцiональних стилiв.
- Тема 2.** Елементи стилю як змiнна величина. Домiнуючi елементи стилю. Стилiвова ознака. Стилiстичне забарвлення. Компоненти стилiстичного забарвлення. Стилiстичнi пласти в нiмецькій та українській мовах.
- Тема 3.** Питання контрастивної стилiстичної лексикологiї. Лексичнi елементи стилю. Стилiстично диференцiйована та недиференцiйована лексика. Стилiстичнi аспекти синонiмiї, антонiмiї, омонiмiї в нiмецькій та українській мовах.
- Тема 4.** Порiвняльна характеристика локального, темпорального, iншомовного та соцiального забарвлення лексем.
- Тема 5.** Контрастивна фразеостилістика. Стилiстичний потенцiал стiйких словосполучень. Фразеологiзми, iх рiзновиди та стилiстичнi функцiї. Проблеми перекладу фразеологiчних одиниць.
- Тема 6.** Стилiстичнi аспекти словотворення. Транспозицiя, словосклад, афiксацiя, словоскорочення. Експресивне словотворення та його роль в нiмецькій та українській мовах.
- Тема 7.** Питання контрастивної стилiстичної граматики. Граматичнi елементи стилю. Морфологiя з точки зору стилiстики. Порiвняльна характеристика стилiстичного потенцiалу нiмецького та українського синтаксису. Стилiстичнi можливостi рiзновидiв речень.
- Тема 8.** Стилiстичнi фiгури та iх функцiї. Класифiкацiя тропiв та фiгур. Фiгури субституцiї (тропи) в нiмецькій та українській мовах.

Тема 9. Фігури адиції: повтори, фігури протилежності, накопичення. Фігури елімінації, позиційні фігури.

Тема 10. Порівняльна характеристика засобів гумору та сатири в німецькій та українській мовах.

Тема 11. Загальні проблеми макростилістики. Контекст. Композиція.

Композиційно-мовленнєві форми: повідомлення, розповідь, опис, динамічний опис, характеристика та їх функціонування в німецькій та українській мовах.

Тема 12. Архітектоніко-мовленнєві форми: пряма, непряма та невласне-пряма мова, способи їх передачі в німецькій та українській мовах. Монолог, діалог, полілог.

Список рекомендованої літератури

Лексикологія:

Базова

1. Степанова М. Д., Чернышева И.И. Лексикология современного немецкого языка. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Высшая школа, 2003. – 272 с.
2. Искоз А. М., Ленкова А.Ф. Лексикология немецкого языка. – 3-е изд., испр.и доп. – Л.: Просвещение, 1970. – 296 с.
3. Огуй О.Д. Лексикологія німецької мови. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 416 с.
4. Лисиченко Л. А. Лексикологія сучасної української мови: Семантична структура слова. – Х.: Вища школа, Вид-во при ХДУ, 1977. – 114 с.

Допоміжна

5. Девкин В. Д. Практикум по лексикологии немецкого языка. – М.: Высшая школа, 1962. – 254 с.
6. Девкин В. Д. Немецкая лексикография: Учебное пособие для вузов. – М.: Высшая школа, 2005. – 670 с.
7. Ващенко В.С. Українська лексикологія. Семантико-стилістична типологія слів. – Дніпропетровськ: Вид-во ДДУ, 1979. – 127 с.
8. Волох О.Т. Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика. Орфоєпія. Графіка і орфографія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Словотвір. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Вища школа, 1986. – 199 с.
9. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1992. – 586 S.

Інформаційні ресурси

Lexikologie: Die deutsche Gegenwartssprache: Übungsbuch" -

<http://kruchenet.ru/lib/Book-10-66.html>

www.academia-moscow.ru/off-line/_books/fragment_3016.pdf

<http://www.helpforlinguist.narod.ru/lexikology.html>

uz.ref.uz/download.php?id=13380

http://www.leidykla.eu/fileadmin/Kalbotyra_3/59_3/138-146.pdf

<http://www.phil-fak.uni-duesseldorf.de/germ1/mitarbeiter/busse/mat/Liste-15-Lexikologie-1-Grundlagen.pdf>

<http://www.helsinki.fi/~lenk/Lexikologie.htm>

http://www.univie.ac.at/iggerm/Lexikologie_der_deutschen_Gegenwartssprache.pdf

Стилістика:

Базова

1. D.Fleischer, G.Michel. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. – Leipzig, 1975.
2. E.Riesel, E.Schendels. Deutsche Stilistik. – Moskau, 1975.
3. E.Riesel. Stilistik der deutschen Sprache. – Moskau, 1963.
4. М.П.Брандес. Стилістика німецького мови. – Москва, 1983.
5. М.П.Брандес. Практикум по стилістиці німецького мови. – Москва, 1983.
6. С.І.Сотникова. Конспект лекцій з курсу стилістики німецької мови. – Харків, 2002. – 56 с.
7. Є.П. Тимченко. Порівняльна стилістика німецької та української мов. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 240 с.

Допоміжна

1. M.Bücheler, F.Hindelang. Sprache und wir. – Neusäß, 1982.
2. D.Faulstich. Gutes und schlechtes Deutsch. – Leipzig, 1975.
3. D.Faulstich, G.Kühn. Stilistische Mittel und Möglichkeiten der deutschen Sprache. – Leipzig, 1963.
4. S.M.Iwanenko, A.K.Karpus. Linguostilistische Textinterpretation. – Kiew, 1998.
5. E.Koewel, H.Ludwig. Gepflegtes Deutsch. – Leipzig, 1964.
6. G.Möller. Praktische Stillehre. – Leipzig, 1968.
7. E.Riesel. Theorie und Praxis der linguostilistischen Textinterpretation. – Moskau: Hochschule, 1974.
8. T.I.Silman. Stilanalysen. – L., 1969.
9. Н.В.Бессмертная, Г.К.Грудинина. Лингвостиллистическая интерпретация текста.
10. М.П.Брандес. Стилистический анализ. М.: Высшая школа, 1971.
11. М.П. Брандес Стилістика тексту: учебник для студентов и аспирантов / М.П. Брандес. – 3-е изд. – М.: Прогресс-Традиция, 2004. – 416 с.
12. Долинин, К.А. Интерпретация текста: учеб. пособие для пед. ин-тов / К.А. Долинин. – М.: Просвещение, 1985. – 288 с.
13. А. И. Домашнев. Интерпретация художественного текста. – М., 1989.
14. В. А. Кухаренко. Інтерпретація тексту. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 272с.
15. Г. Лерхнер, М. Фирле. Введение в лингвистический анализ и интерпретацию художественного текста. – Воронеж, 1991.
16. Одинцов, В.В. Стилістика тексту / В.В. Одинцов; отв. ред. А.И. Горшков. – М.: Наука, 1980. – 263 с.
17. Сотникова С.І. Деякі питання стилістики німецької мови. – Харків, 2003. – 56 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.coli.uni-sb.de/~stwa/work/ref3.htm>

2. <http://gedichte.xbib.de/gedichte-begriffe.html>
3. http://www.huberoliver.de/3_1.html
4. http://www.ni.schule.de/~pohl/lernen/technik/techn_02.htm
5. <http://www.uni-magdeburg.de/~iphi/ms/hyper.html>
6. http://www.uni-potsdam.de/u/slavistik/vc/rlmprcht/textling/skripte/skr_kohaerenz.htm

Грамматика:

Базова

1. Бондаренко А.В. Функциональная грамматика. - Л., 1984.
2. Москальская О.И. Грамматика текста.
3. Абрамов Б.А. Теоретическая грамматика немецкого языка. Сопоставительная типология немецкого и русского языков. - М., 2001.
4. Сучасна українська мова під загальною редакцією Білодіда А.В.
5. Виноградов В.В. Русский язык.
6. Admoni W. Der deutsche Sprachbau - М., Л., 1966.
7. Grundzüge einer deutschen Grammatik. Autorenkollektiv - Berlin, 1981.
8. Москальская О.И. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. -ML, 1975.

Допоміжна

1. З.Н. Роганова. Пособие по переводу с немецкого на русский язык. -М., 1961.
2. Практический курс перевода научно-технической литературы. Коллектив авторов., - М. 1972.
3. В.П. Кривенко. Курс лекций по теоретической грамматике немецкого языка. - Х., 2002.
4. Данильченко Д.О., Кривенко В.П. Навчальні матеріали з усного послідовного перекладу. - Х., 2005.
5. V. Krivenko. Bedeutung und Gebrauch der Zeitformen im Deutschen. Charkiw., 2007.

Інформаційні ресурси

1. www.deutschland.de
2. <http://www.bmbf.de/>
3. www.germanistenverband.de
4. www.gidialog.de

Програма курсу з дисципліни «Порівняльна стилістика китайської мови»

Тема 1. Поняття стилістики. Стилiстика китайської мови. Загальний огляд.

1.1 Основні напрямки стилістичних досліджень

1.2 Рівні вивчення стилістики

1.3 Стилiстика китайської мови

1.3.1. Xiucixue

1.3.2 Wentixue

1.3.3 Fenggexue

1.3.4 Cizhangxue

Тема 2. Основи стилістичної лексикології

2.1 Лексикологія

2.2 Стилiстична лексикологія

2.3 Стилiстична фразеологія

2.4 Слово

2.5 Лексичне значення

2.6 Багатозначність (полісемія duo yì xiánxiàng)

2.7.1 Метафора

2.7.2 Метонімія

2.8 Омоніми (tongyīncǐ)

2.9 Омофони (tongyīnyīyǐcǐ)

2.10 Омографи (duoyīnzi)

Тема 3. Зображально-виражальні засоби китайської мови

3.1 Емоція

3.2 Суб'єктивна оцінка

3.3 Слова, утворені складанням коренів

3.4 Слова, утворені суфіксами

3.5 Стежки

Тема 4. Порівняння. Види порівнянь 4.1 Види порівнянь біу

4.1.1 míngyǔ – явне порівняння

4.1.2 yǐnyǔ – приховане порівняння

4.1.3 jiēyǔ – опосередковане порівняння

4.1.4 fēngyǔ – алегоричне порівняння

4.1.5 qiángyǔ – сильне порівняння

Тема 5. Jìdài - заміна, заснована на запозиченні. Метонімія. А пірен уподібнення людині. Уособлення. Гіпербола.

5.1 Метонімія

5.2 антономазії

5.3 переміщення ознаки

5.4 Епітет

5.5 уподібнення людині. Уособлення

5.6 Персоніфікація тварин і рослин

5.7 одухотворення (уособлення) неживих предметів: небесних тіл, явищ природи, абстрактних понять.

5.8 pīwù Матеріалізація, наслідування речі

5.9 kuazhang Гіпербола (перебільшення)

Тема 6. Фразеологія китайської мови

6.1 chen'юй чен'юй паралельної конструкції

6.2 «чен'юй непаралельно!» конструкції

Тема 7. Народні вислови. Недоговорки. Афоризми.

7.1 Простонародний вираз.

7.2 Прислів'я

7.3 Приказка

7.4 хіеһоуу вислови з усіченою кінцівкою - недоговорки, іносказання

7.5 функціонально-стилістична класифікація фразеологізмів:

7.5.1 фразеологізми розмовного,

7.5.2 публіцистичного,

7.5.3 науково-технічного,

7.5.4 офіційно-ділового стилів,

7.5.5 службові слова

Тема 8. Основи стилістичного синтаксису китайської мови

8.1 емфаза (zhuozhong)

8.2 частинки

Тема 9. Особливі прийоми створення емфази. Реприза і трансформація

9.1 Реприза тівейю

9.2 Трансформація структури пропозиції

9.3 Емфаза частин складного речення

Тема 10. Переносне значення деяких синтаксичних структур. Риторичне питання і подвійне заперечення

10.1 Риторичне питання (‘qj) fanwen (ju), Jxin (rj) fanjie (ju)

10.2 Лексико-граматичні засоби освіти риторичного запитання

10.3 Негативно-підсилювальні частки і фразові частки

10.4 Подвійне заперечення (shuangchong fouding)

10.5

Тема 11. Синтаксичні фігури мови

11.1 Фігури мови:

- Протиставлення (антитеза) duizhao
- Послідовне нашарування cengdi
- Парне побудова (різновид паралелізму) duiou
- Послідовне побудова (різновид паралелізму) paibi
- Послідовне повторення (повтор) fanfu
- Послідовне приєднання (підхоплення) dingzhen
- Еліпс (ис) (опущення) shenglu

Тема 12. Функціональні стилі китайської мови. Публіцистичний стиль 12.1

Публіцистичний стиль (стиль масмедіа) zhenglun yuti

12.1.1 Мовні норми публіцистичного стилю:

- Імена власні політичного характеру;
- Підвищення ідиоматичності;
- Активна персональність;
- Емоційно-забарвлена лексика;

- Спрощення синтаксису;
- Прямий порядок слів у реченні;
- Нормальна система союзів;
- Нормальна система прийменників;
- Суспільно-політична та термінологічна лексика;
- Використання веньянїзмів.

12.1.2 Лексика публіцистичного стилю

Тема 13. Науково-технічний стиль

13.1 Науково-технічний стиль

13.2 Завдання

13.3 Терміни-інтернаціоналізми, утворені за допомогою суфіксів і префіксів.

Тема 14. Офіційно-діловий стиль

14.1 Офіційно-діловий стиль

14.2 Лексика офіційно-ділового стилю

14.3 Види ділових паперів

Тема 15. Розмовний стиль

15.1 Розмовний стиль

15.2 Лексика розмовного стилю

Тема 16. Літературно-мистецький стиль

Список рекомендованої літератури

Порівняльна стилістика китайської мови:

Базова

1. Chaofen Sun. Chinese: A Linguistic Introduction. New York: Cambridge University Press, 2006. - 234p.
2. Стилистика современного китайского языка. Курс лекций в форме презентации. [Электронный ресурс]: [презентационные материалы]: [наглядное пособие] / [Сиб. федерал, ун-т.]; сост.: В. В. Никитенко, А.С. Медведева, Ян Минбо. - Версия 1.0. - Электрон, дан. (PDF ; 669 Кб). - [Красноярск]: [Сибирский федеральный университет], [2007]
3. Deng Fang, Liu Lixin. A Handbook of Chinese Idioms Beijing daxue chunbanshe. 2007 г. 294 стр.
4. Halliday M.A.K. Studies in Chinese Language (Volume 8): Continuum,200 -384 ISBN: 0-8264-5874-2 Studies in Chinese Language, the eighth volume in the Collected Works of Professor M. A. K. Halliday.
5. Li S. New Slang of China. New World Press, 2000. - 357 p.
6. Бирюкова А.А. Китайские пословицы.М.,2010, 316с.
7. Горелов В.И. Стилистика современного китайского языка. М.: Просвещение 1979. - 192 с.

Допоміжна

1. Ван Цзиндань (Зімї"). Chengyu Jiaocheng - учебник чэнюев. Wang Jingdan. Chengyu Jiaocheng./Издательство Университета Фудань (Шанхай),2008, -229 с.
2. Ветров П.П. Проблемы синтаксиса и стилистики фразеологических единиц в свете экспериментальных данных (на материале современного китайского языка)_ Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата

филологических наук. - М., 2007. -32 с.

3. Го Юйлин. Цянь Сувэнь. 500 обиходных выражений. Разговорный китайский. М., 2007, - 298с.

4. Гу Байлинь. К вопросу об отборе лексики и формирования словника китайско-русского словаря. Сборник "Новое в зарубежной лингвистике. Выпуск XXII. Языкознание в Китае", "Прогресс", Москва, 1989 г., -стр. 191-201.

5. Хуа Ли. Китайская красота и русское прекрасное. Китайская красота и русское прекрасное \ Хуа Ли \ \ Русская речь. - 2006, № 4. - С.74-80.

6. У Кэли. Новое в составлении двуязычных словарей. Сборник "Новое в зарубежной лингвистике. Выпуск XXII. Языкознание в Китае", "Прогресс", Москва, 1989 г., стр. 180-190.

7. Хаматова А.А. Словообразование современного китайского языка. Министерство образования Российской Федерации. Дальневосточный Государственный университет. Восточный институт. "Муравей", Москва, 2003, - 222с.

8. Чжао Юаньжэнь. Сборник научных статей по лингвистике. "Шаньву", 2002 г.,- 923стр.

Інформаційні ресурси

1. <http://qiaojiao.narod.ru/>
2. <http://www.multikulti.ru/Chinese>
3. <http://orientaler.com>
4. <http://shu-ba.ru>
5. <http://forum.vostokopedia.ru/>
6. <http://yazyk.wallst.ru/mirkit>
7. <http://chinesepoetry.e-burg.ru>
8. <http://www.lingvochina.ru>
9. <http://orientaler.com/satabhava/index.htm>
10. http://www.rti.org.tw/Russian/chinese/chinese_index.htm
11. <http://www.philology.ru/linguistics4.htm>
12. <http://www.kogo.narod.ru>
13. <http://cabal.ru/world/china.html>
14. <http://pvost.org/>
15. <http://yazyk.net>
16. <http://www.skazka.com.ru/people/kitay/kitay.html>
17. <http://baruchim.narod.ru>

Програма курсу з дисципліни «Порівняльна граматики китайської мови»

Тема 1. МОРФОЛОГІЯ

- 1.1 Слова і способи їх утворення
- 1.2 Загальні відомості про частини мови
 - 1.2.1 Іменник
 - Значення і функції іменника
 - Класи іменників
 - Суфікси іменників
 - Граматичні особливості

1.2.2 Прикметник

- Значення і функції прикметника
- Класи прикметників
- Граматичні особливості

1.2.3 Числівник

- Значення і функції числівника
- Класи числівників
- Граматичні особливості
- Китайська система рахунку
- Правила запису чисел ієрогліфами
- Особливості вживання числівника «два»
- Дроби
- Приблизний рахунок

1.2.4 Займенник

- Значення і функції займенника
- Класи займенників
- Граматичні особливості

1.2.5 Дієслово

- Значення і функції дієслова
- Класи дієслів
- Суфікси дієслів
- Граматичні особливості
- Видо-часові форми дієслова

1.2.6 Прислівник

- Значення і функції прислівників
- Класи прислівників
- Граматичні особливості

1.3. Частки мови

1.3.1 Прийменники

1.3.2 Післялоги

- Значення і функції
- Розряди післялогів

1.3.3 Сполучники

- Значення і функції
- Розряди (за значенням)

1.3.4 Частки

- Значення і функції
- Розряди часток

1.3.5 Класифікатори

Тема 2. СИНТАКСИС

2.1 Види речень

2.2 Типи речень

2.2.1 Просте речення

- Підмет
- Присудок

- Додаток
 - Означення
 - Обставина
 - Зміна порядку членів речення
 - Інверсія підмета
 - Позиція обставини (можливі варіанти)
 - Речення пасивного ладу
 - Порядок членів речення
- 2.2.2 Складне речення
- Складносурядні речення
 - Складнопідрядні речення
 - Безсполучникові складні речення, що виражають умовні відносини

Тема 3. РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ.

Грамматика: Базова

1. Готлиб О.М. Практическая грамматика современного китайского языка. М., 2002.
2. «Гоюй хуйхуа» (Китайский язык в диалогах), Тайбэй, 1989.
3. Кочергин И.В., Хуан Лилян. Сборник тренировочных упражнений, контрольных заданий и тестов по базовому курсу китайского языка. М., 2005.
4. Курдюмов В.А. Курс китайского языка. Теоретическая грамматика. М., 2005.
5. Новый практический курс китайского языка: Учебник. Ч. 1-4. Пекин, 2008.
6. Новый практический курс китайского языка: Сборник упражнений. Ч. 1-4. Пекин, 2008.
7. Практический курс китайского языка. Т. 1-3. М., 2005.

Допоміжна

1. Ван Ляо-и. Основы китайской грамматики. М., 1954 .
2. Воропаев Н.Н. 82 научно-популярных текста-миниатюры на занятиях по китайскому языку. Томск, 2003.
3. Ма Тяньюй. Учебник практической фонетики китайского языка, Томск, 2003.
4. Практический китайский язык. Т. 1-2. Тайбэй, 1994-1995.
5. Практический курс китайского языка. Т. 1-2. М., 2001.
6. Прядохин М.Г. Китайские недоговорки-иносказания. М., 1977.
7. Спешнев Н.А. Введение в китайский язык. СПб., 2003.
8. Спешнев Н.А. Фонетика китайского языка. Л., 1980.
9. Суханов В.Ф. Упрощенные начертания и разнописи китайских иероглифов. М., 1980.
10. Ю.Цзичу ханьюй кэбэнь (Основы китайского языка). Ч. 1-4. Бэйцзин, 1988.
11. П.Шиюн гоюй хуйхуа (Практический китайский язык в диалогах). Тайбэй, 1988.
12. Баранова З.И., Гладков В.Е., Жаворонков В.А., Мудров Б.Г. Китайско-русский словарь. М., 1988.
13. Баранова З.И., Котов А.В. Русско-китайский словарь. М., 1990.
14. Большой китайско-русский словарь. Т. 1-4 / Под ред. И.М. Ошанина. М., 1983.
15. Большой китайско-русский словарь. Ч. 1-2. Чанчунь, 1992.
16. Котов А.В. Китайско-русский словарь-минимум. М., 1990.

- 17.Прядохин М.Г., Прядохина Л.И. Краткий словарь трудностей китайского языка. М., 2000.
- 18.Щукин А.А. Справочник по новокитайскому сленгу. М., 2003.
- 19.The Oxford Chinese Minidictionary. N.-Y., 2001.
- 20.Синьбянь синьхуа цзыдянь. A new Chinese dictionary. Хайнань, 1995.
- 21.Цзинсюань э-хань хань-э цыдянь. Бэйцзин, 1988.

Інформаційні ресурси

1. studychinese.ru
2. in-yaz-book.ru
3. kit/kit-gram.html
4. reachgoal.ru

"Порівняльна лексикологія китайської мови"

1. Вступ
 - 1.1. Предмет, зміст та задачі лексикології.
 - 1.2. Лексикологія и словотворення.
 - 1.3. Лексикологія та семасіологія.
 - 1.4. Лексикологія та фразеологія.
 - 1.5. Слово як основна одиниця мови.
2. Лексикологія китайської мови.
 - 2.1. Слово та морфема.
 - 2.2. Складне слово та словосполучення.
 - 2.3. Основні характеристики китайського слова.
3. Словотворення.
 - 3.1. Складні слова підрядні.
 - 3.2. Складні слова сурядні.
 - 3.3. Складні слова вторинні.
 - 3.4. Складні слова з одиничною морфемою.
4. Напівафіксація.
 - 4.1. Напівпрефіксація.
 - 4.2. Напівсуфіксація.
 - 4.3. Афіксація.
5. Редуплікація.
6. Контракція.
 - 6.1. Морфемна контракція трискладових лексичних одиниць.
 - 6.2. Морфемна контракція чотирискладових лексичних одиниць.
 - 6.3. Морфемна контракція п'ятискладових лексичних одиниць.
 - 6.4. Морфемна контракція особливого типу.
7. Транспозиція.
 - 7.1. Синтаксична транспозиція.
 - 7.2. Морфологічна транспозиція.
 - 7.3. Конверсія та омонімія.
 - 7.4. Конверсія та напівафіксація.
8. Фонетичні особливості.
 - 8.1. Зміна тону.
 - 8.2. Зміна наголосу та редукція тону.

Семасиологія.

9. Основні типи лексичних значень.

9.1. Предметно-лексичне значення.

9.2. Емоційно-оцінююче значення.

9.3. Функціонально-стилістичне значення.

9.4. Фразеологічне значення.

9.5. Переносно-метафоричне значення.

10. Основні типи лексичних одиниць.

10.1. Омоніми.

10.2. Синоніми.

10.3. Антоніми.

11. Класифікація словникового змісту.

11.1. Класифікація за виникненням слів.

11.2. Класифікація за давністю існування слів.

11.3. Класифікація за сферою використання.

Фразеологія .

12. Класифікація фразеологізмів.

12.1. Структурно-семантична класифікація.

12.2. Функціонально-стилістична класифікація.

13. Фразеологічна синонімія.

13.1. Відтінково-змістові синоніми.

13.2. Експресивно-стилістичні синоніми.

13.3. Функціонально-стилістичні синоніми.

13.4. Синонімічні ряди.

14. Лексикографія.

14.1. Ключова система.

14.2. Графічна система.

14.3. Фонетична система

14.5. Лінгвістичні словники.

14.6. Комплексні словники.

Література:

1. Ван Ляои Основы китайской грамматики. М., 1954.
2. Виноградов В.В. Лексикология и лексикография: Избранные труды. - М.,1977.
3. Виноградов В.В. Об омонимии и смежных явленияхУ/Вопросы языкознания. -1960.- №5.
4. Горелов В.И. Лексикология китайского языка. М, 1984.
5. Никитин М.В. Лексическое значение слова. М., 1983.
6. Уфимцева А.А. Слово в лексико-семантической системе языка. М., 1969.

Програма з китайської мови для магістрів

Граматичні теми, що акцентуються під час іспиту:

1. Найбільш вживані прислівники, іменники, дієслова, прикметники та обставинні прийменники
2. Модифікатори напрямку руху
3. Модальні дієслова

4. Просторові та часові післялоги
5. Основні лічильні слова іменників
6. Основні лічильні слова дієслів
7. Порядок слів у китайському реченні
8. Складнопідрядні речення (мети, причини, умови, уступки і результативні, їх сполучники).

Лексичні теми, що акцентуються під час іспиту:

1. Сім'я. Моя біографія.
2. Погода, пори року.
3. Часта дати
4. Дім (кімната, квартира, бібліотека).
5. Розпорядок дня.
6. Рідне місто.
7. Система освіти в Китаї.
8. Дозвілля (театри, музеї).
9. Транспорт.
10. Подорож. Готель, Пошта.
11. Свята в Китаї.
12. Китайський Новий рік

